

Verksamhetsplan 2026 för Utbildningsnämnden

---

*Antagen av utbildningsnämnden
2 december 2026*

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsplanens förutsättningar	3
2 Övergripande beskrivning av nämndens ansvar	4
2.1 Styrdokument som styr nämnden och dess verksamheter	4
3 Verksamhetsförutsättningar.....	6
4 Mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer.....	8
4.1 Trygga förskolor och skolor med god omsorg och goda kunskapsresultat (UN).....	8
4.2 En stark samhällsgemenskap och god folkhälsa samt aktivt förebyggande av utanförskap där förenings- och kulturlivet är centralt (KS, SN, UN)	11
4.3 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)	12
5 Ekonomiska förutsättningar	15
6 Nämndens driftsbudget	20
7 Nämndens investeringsplan	21
8 Uppföljningsplan av privata utförare	22

1 Verksamhetsplanens förutsättningar

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2026 med plan för 2027–2029. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Inriktningsmål	Kommunfullmäktiges mål i Mål och budget. Inriktningsmålen är övergripande, långsiktiga och tydliggör inriktning och fokus. Skapar riktning och förändring.
Uppdrag	Inriktningsmålen förstärks och förtydligas genom uppdrag som visar vad som ska göras för att nå målet.
Åtgärder	Beskriver nämndens genomförande av uppdragen. Åtgärderna visar de initiativ nämnden tar eller hur nämnden genom sitt grunduppdrag genomför uppdraget.
Nämndmål	Nämnder kan formulera egna nämndmål för att utveckla verksamheten inom grunduppdraget och därigenom bidra till inriktningsmålen.
Indikatorer	Används för att följa och analysera kommunens utveckling mot målbilden. Indikatorer mäter trender, resultat eller tillstånd i samhället.

Övriga kommunala styrdokument är underordnade Mål och Budget. Kommunens styrdokument förtydligar politiska viljeinriktningar, ambitioner eller förhållningssätt och utgör grundläggande verktyg för att skapa helhetsperspektiv. I verksamhetsplanen visas ytterligare styrdokument som styr nämndens verksamhet.

2 Övergripande beskrivning av nämndens ansvar

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunala verksamheter inom förskola, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning inkl SFI (svenska för invandrare) samt måltidsverksamheten och den Öppna förskolan. Grunden för verksamheten är skollag och läroplaner med tillhörande kursplaner.

Vidare har Knivsta kommun ett tillsynsansvar gentemot de fristående förskolorna och den fristående pedagogiska omsorgen. Tillsynsansvaret löper på i en cykel som innebär tillsyn av respektive enhet vart femte år.

På Knivsta kommuns webb är alla fristående verksamheter representerade. Från knivsta.se "klickar" man sig vidare till respektive verksamhets hemsida - detta för att verksamheten ska kunna styra över sin information och kunna uppdatera den löpande.

Inför en framtid, där utvecklingen går i rasande fart, blir förskolans och skolans förmåga att rusta barn och elever till ett flexibelt och livslångt lärande central. Nyfikenhet och intresse för att fortsätta att lära är ingredienser som måste genomsyra utbildningen. Ett framtida hållbart samhälle kräver att eleverna utvecklar förmåga till kritiskt tänkande, liksom eget ställningstagande och ett ansvarsfullt förhållningssätt.

En utbildningsverksamhet av högsta klass måste vara framgångsrik när det gäller att rekrytera och behålla skickliga legitimerade lärare. Dessa ska sedan få verka i en lärmiljö där tydlighet och inspiration råder, med möjlighet till interaktion med såväl närsamhälle som världen långt borta och som dessutom inbjuder till innovation samt progression.

Barnets och elevens dagliga möte med läraren och övriga kompetenta vuxna, i våra verksamheter, är den alltigenom avgörande framgångsfaktorn vad gäller lärande och måluppfyllelse. Utbildningsnämndens absolut viktigaste uppdrag är att möjliggöra för samtliga elever att på sikt uppnå studentexamen. För att i så stor utsträckning som möjligt nå det målet kommer det att krävas innovation och införande av nya arbetssätt, såväl analoga som digitala. Forskningen visar tydligt att fullständiga betyg från grundskolan och genomförd gymnasieutbildning är den viktigaste faktorn för att motverka framtida utanförskap.

De ekonomiska ramarna som KF beslutat för de kommande åren innebär goda möjligheter att fortsätta utveckla verksamheterna i en positiv anda för utbildningsnämnden.

2.1 *Styrdokument som styr nämnden och dess verksamheter*

Barnkonventionen

Läroplaner för de olika skolformerna

Skollag

Skolförordning och gymnasieförordningen

Mål och budget

Regler och avgifter för utbildningsnämndens verksamheter

Trygghetsprogram för utbildningskontorets verksamheter

Delegationsordning för utbildningsnämnden

Biblioteksplan

3 Verksamhetsförutsättningar

Volymer i oktober 2025

Förskola

Det finns 1182 förskolebarn i oktober 2025, vilket är en minskning med 43 st sedan oktober 2024. Minskningen är med 39 barn på kommunala förskolor i Knivsta och 6 på externa medan det är 2 fler på fristående förskolor i Knivsta. Minskningarna har en direkt koppling till de demografiska förändringarna, dvs. ett minskat barnafödande, som även syns på nationell nivå.

Grundskola

Det finns 3322 grundskoleelever i Knivsta, vilket är 45 elever fler än samma tid förra året. Det är 54 fler i kommunal grundskola, 1 fler på fristående och 21 färre externt.

Fritidshem och fritidsklubb

Det finns 1412 elever i fritidsverksamhet, en ökning med 11 elever men där det är 29 fler i fritidshem och 18 färre i fritidsklubb.

Anpassad grundskola

Det går 28 elever i Knivstas anpassade grundskola vilket är tre fler än samma tid förra året där det är 4 fler i Knivsta och 1 färre externt.

Gymnasiet

Sjögrenska gymnasiet har 118 elever i oktober vilket är en ökning med 12 elever mot förra året. 44 % av eleverna på Sjögrenska är folkbokförda i Knivsta vilket är en ökning från förra årets 39 %.

Det finns 917 Knivstaelever som går i gymnasieskola i en annan kommun vilket är en ökning med 16 elever. 12 elever går på anpassad gymnasieskola vilket är samma antal som 2024

Omvärldsbevakning

Globala megatrender, i synnerhet demografiska skiften och snabb teknikutveckling med AI i frontlinjen, förändrar förutsättningarna för kommunala förskolor och skolor. För Knivsta betyder det att vi behöver planera för minskande barnkullar på kort sikt men även minskande elevkullar över tid. För att möta utmaningarna behöver Knivsta säkra en god kompetensförsörjning och samtidigt utnyttja digitala möjligheter för att förbättra lärande, frigöra tid och öka likvärdigheten. Parallellt ställer informationssamhällets nya spelregler krav på skolans demokratiuppdrag: att stärka den källkritiska förmågan, öka informationskunnigheten och förmågan att agera i ett samhälle där desinformation sprids snabbt.

Generativa AI-verktyg kan automatisera rutinuppgifter, stödja formativ återkoppling och möjliggöra en mer individualiserad undervisning, samtidigt som det ställer krav på lärarpraxis, dataskydd och didaktisk prövning. För kommunen innebär det behov av styrning, kompetenslyft och tydliga principer för hur AI får användas i undervisning och bedömning. Vid sidan om AI behöver Knivsta även utveckla det datadrivna arbetet för att därigenom förbättra analyserna och beslutsfattandet.

På nationell nivå används utbildningsväsendet som en politisk språngbräda med kontinuerliga utspel vilket medför en osäkerhet, hos många medarbetare, kring vad som faktiskt är beslutat och vad som bara är förslag gripna ur luften. Vid sidan om de politiska utspelen kommer det en

uppsjö av utredningar inom utbildningsområdet som ska bearbetas och besvaras vilket är utmanande för en begränsad förvaltning.

För att nå de politiska målen i Knivsta kommun och samtidigt blicka mot framtiden har utbildningskontoret konkretiserat de politiska målen i en roadmap där fokus ligger på;

- Ökad barn- och elevdelaktighet
- Öka tillgängligheten för eleverna till sina lärmiljöer
- Höja måluppfyllelsen
- Framtidsorienterad utbildning

Det finns ingen omedelbar koppling mellan Knivsta och den gängkriminalitet som beskrivs i media i vårt närområde. I förebyggande syfte har representanter från vård- och omsorgskontoret, fritid och kultur, utbildningskontoret, uppsökandegruppen samt polisen genomfört samverkansmöten med representanter från de HVB/LSS-hem som finns i kommunen. Det förebyggande arbetet, i kombination med den lägesbild som sätts samman varje vecka, kommer fortsätta inom ramen för bland annat SSPFs olika grupperingar. Detta i syfte att öka tryggheten bland Knivstas barn och unga och för att motverka gängkriminalitet.

4 Mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer

4.1 Trygga förskolor och skolor med god omsorg och goda kunskapsresultat (UN)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

Alla barn och elever ska ges den bästa ledningen och stimulansen för att kunna utvecklas så långt det är möjligt utifrån sina förutsättningar. Särskilt stöd och extra anpassning ska ges till elever som har rätt till det, och tidiga insatser ska fortsatt prioriteras. Kommunens skolor ska ha ett tydligt kunskapsfokus där fler elever når godkända resultat och fullföljer sin utbildning. Det är viktigt att förskolan och skolan är en trygg miljö för såväl barn och elever som medarbetare. Barngruppernas storlek och personaltätheten i förskolan ska bibehållas under slutet av mandatperioden. Särskilt viktigt blir att möta framtidens utmaningar kopplat till kompetensförsörjningen. Relationsskapande vuxna i såväl skola som förskola är avgörande för goda resultat och trygga miljöer.

Digitaliseringen välkomnas och är i huvudsak ett komplement till analoga läromedel som skolböcker. Det är särskilt viktigt att jobba med läsa-skriva-räkna-garantin.

Möjligheten att välja mellan kommunal eller annan huvudman för skola och förskola ska säkras.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 9. Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom förskola och skola med särskilt fokus på tidiga insatser utifrån de individuella behoven och enheternas specifika behov. (UN)	Alla enheter ska följa den kommungemensamma screeningplanen för rätt underlätta övergångar mellan stadier och enheter.
Uppdrag 10. Digitaliseringen ska ske i linje med folkhälsomyndighetens rekommendationer om skärmtid. Skolböcker och analoga läromedel ska ges en framträdande roll. (UN)	Skolböcker, analoga läromedel och digitala verktyg används där de berikar undervisningen och används med ett tydligt syfte.
Uppdrag 11. Barngruppernas storlek ska hållas på en nivå som möjliggör en trygg miljö och hög kvalitet i verksamheten, i enlighet med Skolverkets riktlinjer. (UN)	Utveckla arbetet med åldershomogena barngrupper i förskolan.
Uppdrag 12. Stärka samverkan mellan folkbibliotek och skolbibliotek i syfte att främja elevers läsande. (UN)	Skapa samverkansformer mellan skolbiblioteken och folkbiblioteket.
Uppdrag 13. Skapa incitament för fler elever att välja yrkesinriktade utbildningar. (UN)	Revidera SYV-planen.
Uppdrag 14. Lärarna ska ges möjlighet till utveckling och fortbildning i sina ämnesområden. (UN)	Utveckla ett professionsprogram.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Andel föräldrar som känner sig nöjda med sitt barns förskola (%) Egen undersökning KF-indikator	92	93	95	Bibehålla

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet, kommunala skolor, andel (%) Kolada N15436 KF-indikator K: kvinnor M: män	87 K:86 M: 88	89 K:85 M: 93	85 K:88 M: 83	Öka
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) KF-indikator K: kvinnor M: män	83 K:76 M: 91	79 K:81 M: 82	79 K:81 M: 82	Öka
Barn per barngrupp 1-3 år (småbarnsgrupp) i förskola, lägeskommun, antal KF-indikator	11,8	7,4		Bibehålla
Barn per barngrupp 4-5 år i förskola, lägeskommun, antal KF-indikator	12,5	11,4		Bibehålla
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%) KF-indikator K: kvinnor M: män	78 78,4 77,6	81,4 80,1 82,6	78,3 79,7 77,1	Öka
Mätning av LegiLexi, Lexplore och ev Matte-appen Egen undersökning. Nämndindikator K: kvinnor M: män				
Elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) Egen undersökning/N15613 Nämndindikator K: kvinnor M: män	83 K:78 M:90	82 K:79 M:87	78	
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) Egen undersökning/N15643 Nämndindikator K: kvinnor M: män	73,9 K: 60 M:86	78,5 K: 81 M:82	79	
Elever i åk 9 som är behöriga till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen, hemkommun, andel (%) N15426 Nämndindikator K: kvinnor M: män	84,7 K:82,7 M:86,2	86,2 K:84,1 M:88,2		

Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom förskola och skola med fokus på trygghet och studiero.

I Knivsta kommuns utbildningsverksamheter används ett gemensamt trygghetsprogram i syfte att öka likvärdigheten mellan de olika enheterna. Sedan våren 2023 har arbetet med att vidareutvecklat elevenkäter pågått. I dagsläget mäts trygghetssiffror, motivationssiffror och intressesiffror årligen i samtliga årskurser för att kunna följa trenderna bland årskullarna. Tidigare har mätningen gjorts i åk 5 och 8 vilket bara visar hur den årskullen uppfattar sin skolsituation. Nu kan förvaltningen på ett bättre sätt se om de vidtagna åtgärderna och aktiviteterna faktiskt gör skillnad.

Under de senaste åren har det systematiska kvalitetsarbetet i förskola och skola utvecklats för att kunna anpassa och utveckla verksamheterna på ett ännu bättre sätt. Som ett led i detta arbete håller förvaltningen på att ta fram en Power BI (ett analysstödssystem) för att på ett enklare och bättre sätt kunna korskorrelera olika data med syfte att förbättra analyserna ytterligare. Med hjälp av Power BI och olika mätverktyg kommer förvaltningen även att kunna se och följa ett förädlingsvärde. Förädlingsvärde är ett alternativt eller kompletterande mått på skolkvalitet, som inte bara fokuserar på absoluta resultat. Det kan användas för att analysera skolors styrkor och

utvecklingsområden, samt för att stimulera och stödja skolors utvecklingsarbete dvs. hur eleverna utvecklas under åren.

Knivsta kommuns grundskolor har en gemensam screeningplan som anger vilka ämnen ska följas upp och på vilket sätt. Denna screeningplan ligger till grund för att öka likvärdigheten och uppföljningen mellan olika enheter.

Vid sidan om de instrumentella värdena som visas genom prov, tester och digitala system så genomförs årligen kvalitetsdialoger med alla skolor. Vid dialogerna lyfts kunskapsresultat, elevhälsoarbetet och trygghetsaspekter vilka sammanfattas, analyseras och ligger till grund för utvecklingsinsatser framåt.

Digitaliseringen ska ske i linje med folkhälsomyndighetens rekommendationer om skärmtid. Skolböcker och analoga läromedel ska ges en framträdande roll.

I en utredning, som genomförts och presenterats för nämnden, under 2023 kan förvaltningen konstatera att det finns relativt gott om undervisningsmateriel bestående av läroböcker, digitala verktyg och konkreta material. Trots detta finns det vissa önskemål och behov av ytterligare läromedel av olika slag.

Skolböcker, analoga läromedel och digitala verktyg ska användas på ett sätt som tydligt berikar undervisningen och stärker elevernas lärande. Val av verktyg ska alltid utgå från pedagogiskt syfte och ske i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer om skärmtid. Enheterna ska kontinuerligt följa upp balansen mellan analoga och digitala arbetssätt för att säkerställa god arbetsmiljö, hållbar digital användning och hög måluppfyllelse.

Barngruppernas storlek ska hållas på en nivå som möjliggör en trygg miljö och hög kvalitet i verksamheten, i enlighet med Skolverkets riktlinjer.

Arbetet med att minska barngruppernas storlek har skett i två steg där det första handlade om att fördela de ekonomiska medlen till de förskolor som hade störst antal barn per årsarbetare vilket återupprepades 2025. Inför 2026 sker en förändring där de enheter som minskat minskat barngruppernas storlek markant får del av dessa extramedel. Det andra steget handlade om en översyn av inrapporteringsförfarandet till SCB. Dagens inrapportering baseras i högre grad på barngrupperna under vistelsetiden i förskolan. Under dagarna är barnen sällan eller aldrig i helgrupp dvs. hela avdelningen tillsammans.

De demografiska utmaningarna med färre barn har redan börjat påverka våra förskoleverksamheter.

Några av skolorna har anställt skolbibliotekarier, med anledning av den nya lagen som trädde i kraft den 1 juli 2025, vilka fördelar sin tid mellan Knivstas olika kommunala skolor. Skolbiblioteken och folkbiblioteket ska etablera tydliga samverkansformer för att stärka elevernas läsande. Samverkan kan omfatta gemensamma läsfrämjande aktiviteter, återkommande planeringsmöten samt samordning av bokbestånd och läsprojekt. Formen för samarbetet ska dokumenteras, följas upp och utvärderas årligen.

Skapa incitament för fler elever att välja yrkesinriktade utbildningar.

Enligt skolverkets dimensioneringsutredning bör antalet studieplatser på ekonomi- och samhällsvetenskapliga programmen minska något till förmån för de mer yrkesinriktade utbildningarna som ex. bygg- och elprogrammen.

I kommunens SYV-plan, där olika "yrkesaktiviteter" planeras för olika åldrar kommer ett ökat

fokus att ligga på yrken som samhället har störst behov av under kommande år. Detta för att försöka påverka elevernas framtida yrkesval.

Lärarna ska ges möjlighet till utveckling och fortbildning i sina ämnesområden.

Sedan den 1 juli 2025 ska alla utbildningsverksamheter inrätta ett professionsprogram med möjlighet till meritering inom högre utbildning. I Knivsta sätts en arbetsgrupp samman som, i samråd med Uppsala universitet, kommer att titta på universitetets befintligt utbud och verksamhetsanpassa utbildningarna utifrån Knivstas behov. Vid sidan om de rent utbildningsmässiga utmaningarna behöver en översyn av tidsåtgången för varje enskild medarbetare ses över. Professionsprogrammet bör kunna genomföras utan en stor mängd nyanställningar för att säkerställa en god undervisning för Knivstas elever.

4.2 En stark samhällsgemenskap och god folkhälsa samt aktivt förebyggande av utanförskap där förenings- och kulturlivet är centralt (KS, SN, UN)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

Förenings- och kulturlivet bidrar positivt till både folkhälsan och det hälsofrämjande och förbyggande arbetet. Det skapar goda förutsättningar för ett gott samhälle.

I Knivsta finns ett blomstrande förenings- och kulturliv. Särskilt fokus i kommunens arbete ska ligga på att underlätta deltagande för barn, äldre och funktionsvarierade i olika aktiviteter, att öka tryggheten med förebyggande arbete samt att tillhandahålla ändamålsenliga anläggningar och lokaler.

Kommunen ska vara en möjliggörare för det civila samhället, som är det som bygger samhällsgemenskapen stark.

Biblioteksverksamheten är viktig och ska bidra till kunskapsförmedling och särskilt möta barn och äldre i deras behov. Det handlar bland annat om läs- och skrivkunighet för de yngre, och digitalisering för äldre.

Det förebyggande arbetet genom socialtjänst, ungdomsverksamhet och skola ska utvecklas och stärkas.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 25. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet. (SN, UN)	Samverka med socialtjänsten utifrån den nya socialtjänstlagen.
Uppdrag 26. Öka tryggheten kring sociala mötesplatser för ungdomar. (KS, SN, UN)	Uppsökandegruppen ska finnas där ungdomar rör sig för trygghets- och relationsskapande.
Uppdrag 27. Utveckla samverkan kring ökad skolnärvaro som främjar elevernas psykiska välbefinnande.(KS, SN, UN)	Alla enheter ska följa den nya rutinen för att främja skolnärvaro.
Uppdrag 28. Stödet till föreningslivet ska vara likvärdigt och bidra till demokratisk utveckling. (KS, SN, UN)	

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Andel ungdomar som känner sig trygga på stan eller i centrum, KF-indikator K: kvinnor M: män	93 K:92 M:94			Bibehålla
Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, årskurs 7, 9 och årskurs 2 gymnasiet, andel (%), KF-indikator K: kvinnor M: män	68 % K:59 M: 79			Öka

Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Utbildningsverksamheterna har fått ett nytt och förtydligat uppdrag sedan den 1 juli 2025. Precis som socialtjänstens nya socialtjänstlag så lyfts behovet av brottsförebyggande arbete och en ökad samverkan mellan polis, socialtjänst och utbildningsverksamheter.

Utbildningsförvaltningen ska samverka med socialtjänsten utifrån den nya socialtjänstlagen för att tidigt identifiera riskfaktorer och sätta in förebyggande insatser för barn och unga. Samverkan ska bygga på gemensamma rutiner för informationsutbyte, uppföljning och tidig samordnad hjälp. Arbetet ska bidra till att minska risk för utanförskap, brottslighet och rekrytering till kriminella miljöer.

Öka tryggheten kring sociala mötesplatser för ungdomar.

Uppsökandegruppen ska aktivt finnas på de platser där ungdomar rör sig, både fysiskt och digitalt, för att stärka tryggheten, bygga relationer och skapa förtroende. Arbetet ska samordnas med skola, fritidsverksamhet och andra relevanta aktörer, och återkommande lägesbilder ska tas fram för att identifiera behov och anpassa insatser.

Utveckla samverkan kring ökad skolnärvaro som främjar elevernas psykiska välbefinnande.

Alla enheter ska följa den nya rutinen för att främja skolnärvaro. Rutinen ska användas för att säkerställa tidig upptäckt av frånvaro, gemensam hantering av orosnivåer och samordnade insatser mellan skola, närvaroteamet och vårdnadshavare. Arbetet ska följas upp och analyseras i enheternas systematiska kvalitetsarbete med särskilt fokus på elevernas psykiska välbefinnande.

4.3 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

En långsiktig ekonomi i balans innebär att kommunens kärnuppdrag finansieras genom skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Kommunens överskott från exploateringsverksamhet ska bidra till att finansiera investeringar och/eller minska kommunkoncernens skuld.

Fokus i verksamheten ska vara god kvalitet i kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola,

vård och omsorg. Verksamheten ska drivas effektivt för att skapa ökat värde per skattekrona för invånarna.

För att säkerställa att Knivsta kommun fortsätter vara en välmående, trygg och grön kommun är det avgörande att kommunen aktivt anpassas till förändringar i omvärlden. En kontinuerlig förnyelse och ständig utveckling ska främjas inom alla kommunens verksamhetsområden. Genom att identifiera och implementera nya lösningar och arbetssätt strävar Knivsta efter att möta framtidens utmaningar och möjligheter på ett effektivt sätt.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 31. Frigör tid och/eller resurser för kommunens kärnverksamhet genom att effektivisera administrationen, minska den administrativa bördan, utveckla arbetet med AI och förnyelse. (Alla)	Öka samarbetet mellan olika enheter kring vissa administrativa uppgifter. Informera och utbilda personal om fördelarna med AI i undervisning och administration. Implementera AI-lösningar som stödjer lärarnas arbete och förbättrar elevernas lärande.
Uppdrag 32. Öka värdet per skattekrona för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framttagande av en lokalförsörjningsplan. (Alla)	Samverka med övriga kontor för att utveckla ett datadrivet arbetssätt inom förvaltningen.
Uppdrag 33. Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare. (Alla)	Säkerställa gemensamma kompetensutvecklingsinsatser som berikar befintliga medarbetare i Knivsta kommun.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%) Verksamhets-/enhetsindikator	5,65	3,63	4	
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%) Verksamhets-/enhetsindikator	-8,66	-4,42	-3,9	
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex KF-indikator K: kvinnor M: män	81	79		Bibehålla
Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%) KF-indikator K: kvinnor M: män	85 K:89 M: 81	86 K:90 M: 82		Bibehålla

Frigör tid och /eller resurser för kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen, minska den administrativa bördan, utveckla arbetet med AI och förnyelse.

De kommunala verksamheterna ska eftersträva ett ökat samarbete mellan enheter ska etableras kring utvalda administrativa uppgifter för att effektivisera arbetet, minska dubbelarbete och frigöra tid för kärnverksamhet. Gemensamma rutiner och arbetsprocesser ska identifieras, införas och följas upp.

Personal ska informeras och utbildas om hur AI kan användas som stöd i undervisning och administration. AI-lösningar som skapar värde, minskar arbetsbelastning och stärker elevernas lärande ska implementeras och följas upp med avseende på nytta och användning.

Öka värdet per skattekrone för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framtagande av lokalförsörjningsplan.

Förvaltningen ska samverka med övriga kontor för att utveckla ett datadrivet arbetssätt som stärker beslutsfattandet och resursutnyttjandet inom kärnverksamheten. Detta omfattar gemensamma strukturer för insamling, analys och uppföljning av data, samt tydliga processer för hur analysresultat används som underlag för prioriteringar, nyttokalkyler och lokalförsörjningsplanering.

Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare.

Utbildningskontoret ska säkerställa gemensamma kompetensutvecklingsinsatser som berika befintliga medarbetare i Knivsta kommun ex. genom ett värdeskapande professionsprogram.

5 Ekonomiska förutsättningar

Utbildningsnämnden har tilldelats medel för 2026 i den av kommunfullmäktige antagna Mål och budget 2026 (ändringsbudget).

Utbildningsnämndens budget för 2026 är 840 788 tkr, vilket är 8 136 tkr högre än budgeten för 2025 (1,0 %). Förändringen består av:

- **Indexuppräknings 23 501 tkr:** Uppräkningen är 3,0 % för förskola, grundskola och anpassad grundskola. Övriga verksamheter har en uppräknings på 2,1 %.
- **Volymreglering - 3 520 tkr:** Förskolan förväntas ha 42 färre barn 2026 än 2025. Grundskolan förväntas ha en färre elev och den externa gymnasieskolan förväntas ha 21 färre elever. Anpassad grundskola förväntas i stället ha 2 fler elever, interna gymnasieskolan också 2 fler elever och anpassad gymnasieskola 7 fler elever.
- **Politisk förändring -11 805 tkr:**
  - Förskola: - 4 071 tkr
    - + 247 tkr avseende lokaler i Lagga som nyttjas av förskola i stället för grundskola
    - + 1 980 tkr i satsning för att kunna öka barnpengen motsvarande kostnadsökningen trots de lägre volymerna
    - - 580 tkr i justering då kostnadsuppräknings förväntas bli 3,0 % och inte 3,3 % som yttrandet beräknades på
    - - 3 162 tkr avseende justering utifrån förändrade hyreskostnader till följd av nya hyresprinciper
    - - 2 556 avseende justering av ram då statsbidrag för maxtaxa from 2026 går till UN istället för Finansförvaltningen
  - Grundskola: - 7 881 tkr
    - - 247 tkr avseende lokaler i Lagga som nyttjas av förskola i stället för grundskola
    - +1 160 tkr i satsning för att kunna öka elevpengen motsvarande kostnadsökningen
    - - 1 220 tkr i justering då kostnadsuppräknings förväntas bli 3,0 % och inte 3,3 % som yttrandet beräknades på
    - - 6 130 tkr avseende justering utifrån förändrade hyreskostnader till följd av nya hyresprinciper inkl effekt av högre hyreskostnader när AST och anpassad grundskola flyttar till Sjögrenskas tidigare lokaler 1 augusti 2026
    - - 1 444 avseende justering av ram då statsbidrag för maxtaxa from 2026 går till UN istället för Finansförvaltningen
  - Anpassad grundskola: + 496 tkr
    - + 460 tkr för att kunna höja elevpengen motsvarande kostnadsökningen när andelen elever som läser ämnesområden (med ett högre pris) är högre än tidigare
    - + 36 tkr: avseende justering utifrån förändrade hyreskostnader till följd av nya hyresprinciper inkl effekt av högre hyreskostnader när verksamheten flyttar till Sjögrenskas tidigare lokaler 1 augusti 2026
  - Intern gymnasieskola: + 335 tkr avseende justering utifrån förändrade hyreskostnader till följd av nya hyresprinciper inkl effekt av högre hyreskostnader när Sjögrenska gymnasiet flyttar till nya lokaler i CIK 1 augusti 2026.

- Extern gymnasieskola: -323 tkr i justering då kostnadsuppräknings förväntas bli 3,0 % och inte 3,3 % som yttrandet beräknades på.
- VUX & SFI: -361 tkr avseende justering utifrån förändrade hyreskostnader till följd av nya hyresprinciper

NÄMNDVERKSAMHET

Nämndverksamheten har en indexuppräkning av budget med 2,1 %. Förutsättningarna för en budget i balans 2026 är goda.

FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG

Den av Kommunfullmäktige beslutade budgeten för förskoleverksamheten 2026 på 207 090 tkr är 4 620 tkr lägre än 2025. Minskningen består av indexjustering om 6 291 tkr (3,0 %), volymreglering om - 6 840 tkr (-42 barn) och en politisk förändring om totalt - 4 071 tkr.

Lokalkostnaderna för förskoleverksamheten minskar med 5,7 mkr (-14 %) 2026 jämfört med 2025. Det beror till att börja med på att hyreskostnaderna för de kommunala förskolorna minskar med 2,7 mkr (-12 %) till följd av nya hyresprinciper med hyror till bokfört värde. De lägre kommunala hyreskostnaderna gör i sin tur att lokalpengen till fristående verksamheter också minskar. Antalet barn i kommunal förskola förväntas minska med 17 till följd av 42 färre barn i kommunen. Under höstterminen 2025 har tomställan skett av 1 avdelning på Lustigkullas förskola och 1 avdelning på Norrgårdens förskola. Under 2026 utökas tomställan så att det omfattar 1 avdelning på vårterminen och 2 avdelningar på höstterminen på Lustigkulla och en avdelning hela året på Norrgårdens förskola. Det här sammantaget gör att lokalpengen beräknas minska med 4 643 kr per barn 2026 (-15 %). Den totala lokalsättningen till fristående förskolor minskar då med ca 3 mkr (-17 %).

2025 gjordes en politisk förändring med ökade vistelsetider i förskolan som har gjort att barn till föräldralediga och arbetssökande kan gå upp till 20 timmar (tidigare 15 timmar) per vecka i förskolan. From 2026 gäller detta även barn i pedagogisk omsorg. Det gör att barnpengen för pedagogisk omsorg ökar med ett vägt snitt på 5,9 % 2026.

Barnpengen för förskola räknas upp med 4,4 % 2026, vilket är högre än den förväntade kostnadsökningen på 3,0 %. Men eftersom lokalpengen sänks kommer den totala pengan till de fristående förskolorna bara att öka med i snitt 0,7 %. Här kommer alltså den totala pengökningen inte att motsvara kostnadsökningen vilket kan innebära ekonomiska utmaningar för de fristående förskolorna.

Uppräkningen av barnpengen till de kommunala förskolorna blir i snitt 5,7 % 2026. Att ökningen är större än barnpengen till de fristående (4,4 %) beror på att centrala kostnader för de kommunala verksamheterna minskar med 7,8 % 2026. Den största anledningen till det är att tidigare har de kommunala förskolorna fått arbetslagsledare finansierat centralt men from 2026

får förskolorna själva välja om de vill ha arbetslagsledare och i sådana fall finansiera det med barnpengen. Penguppräkningsen för de kommunala förskolorna efter att de har finansierat arbetslagsledare blir 4,2 % 2026 och de kommunala förskolorna har därmed goda förutsättningar för en ekonomi i balans.

GRUNDSKOLA

2026 är KF-budgeten för grundskola 5,3 mkr högre än 2025. Ökningen beror på indexjustering om 13 451 tkr (3,0 %), volymreglering -206 tkr (-1 elev) och en politisk förändring om - 7 881 tkr.

Lokalkostnaderna för grundskoleverksamheten minskar med 4,6 mkr (-7 %) 2026 jämfört med 2025. Det beror till att börja med på att hyreskostnaderna för de kommunala grundskolorna minskar till följd av nya hyresprinciper med hyror till bokfört värde. Men det ingår också högre hyreskostnader till följd av att AST-gruppen och anpassad grundskola flyttar till Sjögrenska gymnasiets tidigare lokaler 1 augusti 2026 där då grundskolan tar över de lokaler som anpassad grundskola tidigare har haft i Alsike. Det här sammantaget gör att hyreskostnaderna för de kommunala grundskolorna minskar med 3,5 mkr (-6 %) 2026. På Adolfsbergsskolan kommer ett klassrum att tomställas från 1 augusti i samband med flytten av AST-gruppen. De lägre kommunala hyreskostnaderna gör att lokalpengen till fristående verksamheter minskar, närmare bestämt med -9,6 % för förskoleklass, -2,9 % för åk 1-9 och med -15,7 % för fritidshem. Att minskningen är lägre för åk 1-9 beror på att de högre hyreskostnaderna till följd av lokalförändringarna för AST, Alsike skola och Adolfsbergsskolan främst innebär högre kostnader för dessa årskurser. Den totala lokalersättningen till fristående grundskolor minskar då med ca 1 050 tkr (-11 %).

Elevpengen kan höjas med 2,6 % 2026 vilket är mindre än den förväntade kostnadsökningen på 3,0 % vilket bl a beror på att kostnader för modersmål och nyanlända har ökat mer än 3,0%.

Eftersom lokalpengen sänks kommer den totala pengan till de fristående och externa grundskolorna att öka med 0,6 % för förskoleklass, 1,8 % för åk 1-5, 1,9 % för åk 6-9. Den totala pengan för fritidshem kommer att sänkas med -1,9 %. Här kommer alltså den totala pengökningen inte att motsvara kostnadsökningen vilket kan innebära ekonomiska utmaningar för de fristående grundskolorna.

Elevpengen för kommunala grundskolorna höjs med i snitt 2,9 % efter återtaget avseende kostnader för centrala funktioner. Att uppräkningsen av elevpengen för kommunal verksamhet är något högre än för fristående grundskolor (2,6 %) beror på att återtaget per elev endast ökar med 0,2 %, vilket beror på lägre kostnader och fler kommunala elever. För kommunala grundskolor nås nästan målet om 3,0 % i pengökning så det finns förutsättningar för en ekonomi i balans 2026.

ANPASSAD GRUNDSKOLA

Ramen för anpassad grundskola 2026 är 2 563 tkr högre än 2025, vilket beror på positiv volymreglering med 2 elever (1 566 tkr), indexuppräknings med 3,0 % (502 tkr) och en politisk förändring på 496 tkr.

Hyreskostnaderna för anpassad grundskola 2026 ökar med ca 200 tkr (29 %) till följd av högre kostnader vid flytt av verksamheten till Sjögrenskas tidigare lokaler 1 augusti 2026 men som dämpas av lägre hyreskostnader för de gamla lokalerna januari-juli i och med de nya hyresprinciperna.

Pengen för elever som går på anpassad grundskola räknas upp med 8,4 % 2026, vilket är möjligt då kostnaderna för skolskjuts förväntas bli lägre än 2025. Det finns i och med detta bra förutsättningar för en budget i balans 2026.

INTERN GYMNASIESKOLA

Interna gymnasiet har en KF-budget 2026 på 8 746 tkr, vilket är 838 tkr högre än 2025 som beror på positiv volymreglering med 2 elever (337 tkr), indexuppräknings med 2,1 % (166 tkr) och en politisk förändring med 335 tkr.

Hyreskostnaderna förväntas öka med 238 tkr (9,9 %) till följd av lägre hyreskostnader för Sjögrenskas nuvarande lokal med de nya hyresprinciperna men högre hyreskostnader för de nya lokalerna i CIK från augusti 2026. Sjögrenska gymnasiet har under 2025 haft en ökning i antal elever och verksamheten förväntas ha 118 elever 2026 och det ger en positiv effekt på ekonomin när mindre medel per elev behöver läggas på lokalkostnader och i stället kan läggas på undervisning. Lokalpengen sänks med 6,8 %. Det här gör att 2026 kan ersättningen till Sjögrenska gymnasiet öka med i snitt 6,7 % och det finns då goda förutsättningar för en fortsatt ekonomi i balans för verksamheten.

IKE-priserna höjs med 4,2 % för alla program. Att höjningen av IKE-priserna är lägre än ersättningen till Sjögrenska beror på att i IKE-priset ingår lokalkostnader medan det inte ingår i ersättning till Sjögrenska då lokalkostnaderna bekostas centralt.

EXTERN GYMNASIESKOLA

I budgeten för 2026 har externa gymnasiet 2,1 % indexuppräknings (2 736 tkr) och volymförändring med - 2 901 tkr p g a 21 färre elever. Kostnaderna för externa gymnasiet består av de programpriser som Knivsta kommun betalar för elever som går i andra kommuner. Verksamheten bokslutsregleras.

ANPASSAD GYMNASIESKOLA

Anpassad gymnasieskola har i budgeten för 2026 en indexuppräknings på 2,1 % (99 tkr) och en positiv volymreglering med 4 524 tkr p g a 7 fler elever. Kostnaderna för verksamheten är de priser som betalas för elever som går i skola i annan kommun. Verksamheten bokslutsregleras.

VUX & SFI

Budgeten för Vuxenutbildning och SFI 2026 är på 10 117 tkr. Det är en minskning med -145 tkr från KF-budgeten för 2025 som består av indexuppräknings om 2,1 % (216 tkr) och en politisk justering på -361 tkr utifrån förändrade hyreskostnader till följd av nya hyresprinciper. Förutsättningar finns för budget i balans.

MÅLTIDSVERKSAMHET

Ramen för Måltidsverksamheten om 281 tkr 2026 är en ökning med 2,2 % som utgörs av indexuppräknings. Ramen är avsedd för utökning av ekologiskt. Den huvudsakligen verksamheten finansieras av de måltidspriser som betalas av förskola, grundskola, anpassad grundskola och interna gymnasiet.

VOLYMER 2026 ENLIGT MÅL OCH BUDGET

Förskola: 1 280 barn

Grundskola: 3 344 elever

Anpassad grundskola 24 elever

Gymnasieskola, intern: 50 elever

Gymnasieskola, extern: 959 elever

Individintegrerade: 9 elever

6 Nämndens driftsbudget

Nämndens verksamheter	KF-budget 2025	KF-budget 2026	Nämndbudget 2026
Nämndkostnader	1 638	1 672	1 672
Förskola, barn 1-5 år	211 170	207 090	207 090
Skolverksamhet & skolbarnomsorg	449 113	454 438	454 438
Anpassad grundskola	16 721	19 284	19 284
Gymnasieskola, intern	7 908	8 746	8 746
Gymnasieskola, extern	130 292	129 804	129 804
Anpassad gymnasieskola	4 733	9 356	9 356
Vuxenutbildning & SFI	10 262	10 117	10 117
Måltidsverksamhet	275	281	281
Summa	832 652	840 788	840 788

7 Nämndens investeringsplan

Utbildningsnämndens investeringsplan för 2026 summerar till 3 490 tkr. Investeringarna avser främst möbler, inventarier och teknisk utrustning.

Investering	KF investeringsram 2026
Alsike skola	300
Brännkärrskolan	100
Långhundra förskola	70
Långhundra skola	150
Lagga skola	150
Ängbyskolan	400
Thunmanskolan	300
Diamantens, Västra Ängbys och Tallbackens förskolor	300
Verktygslådans och Trollskogens förskolor	75
Högåsskolan	300
Adolfsbergsskolan	300
Valloxskolan	150
Lustigkulla och Lagga förskolor	150
Norrgårdens förskola	75
Sjögrenska gymnasiet	400
Stöd och konsultationsteam	0
Skolhälsovården	70
Vuxenutbildning & SFI	75
Måltidsverksamhet	250
Summa	3 490

8 Uppföljningsplan av privata utförare